

Изх. № 01 - 00 - 10 / 26.07.2013г.

ДО
Г-Н РОСЕН ПЛЕВНЕЛИЕВ
ПРЕЗИДЕНТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Г-Н ЙОРДАН ЦОНЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПК ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ

Г-Н ДИМЧО МИХАЛЕВСКИ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПК ПО РЕГИОНАЛНА ПОЛИТИКА И
МЕСТНО САМОУПРАВЛЕНИЕ

Г-Н ПЕТЪР КУРУМБАШЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПК ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Г-Н ПЕТЪР ЧОБАНОВ
МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ

Г-ЖА ИСКРА МИХАЙЛОВА
МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Г-Н КОНСТАНТИН ПЕНЧЕВ
ОМБУДСМАН НА Р. БЪЛГАРИЯ

ПРОФ. ВАЛЕРИ ДИМИТРОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СМЕТНАТА ПАЛАТА

Г-ЖА РЕНЕТА ИНДЖОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАЦИОНАЛНИЯ СТАТИСТИЧЕСКИ
ИНСТИТУТ

Г-ЖА ГИНКА ЧАВДАРОВА
ИЗП. ДИРЕКТОР НА НАЦИОНАЛНО СДРУЖЕНИЕ НА
ОБЩИНИТЕ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ОТНОСНО: Предоставяне на данни по области и общини за образуваните и третирани битови отпадъци (БО), събрани такси битови отпадъци (ТБО) - общо и на един жител обслужено население за периода 2007-2012 г. и предложения за инициране на промени в законодателството за определяне на ТБО

От 2003 г. БСК предприе многобройни действия за инициране на промени в действащото законодателство и практика при определяне на ТБО, вкл.:

1. Заведени дела във ВАС;
2. Жалба и прието решение на Комисията по защита от дискриминацията за пряка дискриминация по признак имуществено състояние на членския състав на БСК във връзка с чл.3 ал.2 от Закона за защита от дискриминация (ЗЗОД).
3. Жалба № П1-Ж 1768/31.03.2011 до Омбудсмана на Р. България;
4. Отправена препоръка на Омбудсмана до 41-то НС и МС за промяна на ЗМДТ и отпадане определянето на ТБО пропорционално върху основа, регламентирана от общинските съвети.
5. Представени предложения за промени в ЗМДТ в 39, 40 и 41-то НС, **целящи:**
  - хармонизиране на законодателството с изискванията и практиката в ЕС;
  - разширяване на финансовата децентрализация и самостоятелност на общините – спешна подготовка на промени в ЗМДТ;

- недопускане на дискриминация между бизнеса и гражданите;
- отпадане на квазитаксата "чистота на обществените територии" и покриване на разходите от имуществените данъци;
- превръщане на ТБО в цена на пряко предоставяна на конкурентен принцип, търгуема услуга за количеството събрани/третираны БО вместо квази имуществен данък;
- общинските съвети да определя само ставките на ТБО върху законово определена основа и ред като се отчитат местните условия и разходи;
- освобождаване от ТБО на фирми, граждани, сгради със статут на етажна собственост със сключени договори за пряко обслужване с оторизирани оператори, работещи на конкурентен принцип;
- задължително измерване на масата на БО в третиращи съоръжения – с построяването на депата по изискванията на ЕС и закриването на несъответстващите;
- пълно детайлно-аналитично публично регистриране на генерирани и третирани количества, на инвестиционните и оперативни разходи за третиране на БО;
- мерки за прилагане на режима на адресна регистрация, вкл., на завишени глоби за нерегистрираните лица управителни органи на сгради в режим на етажна собственост;
- ежегодно деклариране от собствениците на имоти и управителите на етажна собственост на броя на ползвателите (собственици, наематели и ползватели на обекти в съответните имоти);
- връщане на отменените през 1995г., задължителни изисквания за проектиране на помещения за временно съхранение на масово разпространени отпадъци в жилищни, търговски и офис сгради (Наредба 7 от 22.12.2003 г. за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони, ДВ бр.3/13.01.2004г.);
- стимули за ограничаване на количествата образувани БО чрез разделното събиране, подобряване на качество на услугите, ниски разходи и конкурентни цени;
- прекратяване на практиката за финансиране на услуги и дейности извън битовите отпадъци със събираната ТБО;
- премахване на дискриминацията и необоснованите значителни разлики в размера на таксите спрямо количеството образувани и третирани БО между бизнеса и гражданите и между отделните общини;
- промени в управлението на т.н. „масово разпространени отпадъци“;
- промяна на статута и режима на функциониране на т.н. организации за оползотворяване.

6. Отправено е и искане до Президента на Република България за сезиране на Конституционния съд за противоконституционност на чл. 67, ал. 2 от ЗМДТ спрямо чл. 141, т.4 на КРБ и декларирана пълна подкрепа от предприятията, регионалните и браншови сдружения, членуващи в БСК.

В тази връзка, в приложение към настоящото писмо представяме информация за събраните БО, платените ТБО (общо и на едни жител) и обслужвано население през периода 2007-2012г. Информацията е получена на основата на първични данни на Министерство на финансите и НСИ. Освен количествата отпадъци, броя на обслуженото население, платените ТБО и тяхната динамика по общини, области и на национално ниво, са изчислени и относителни показатели за платените такси на едно лице и на едни тон образувани/третираны БО.

Основните изводи, произтичащи от представените данни, са следните:

1. За периода 2007-2011г. обемът на събраните ТБО за страната се е увеличил с 47 % при средно годишен ръст от около 8%. В същото време, количествата събрани БО намаляват със 17% (средно годишно с 3 %). Значителният ръст на ТБО се дължи основно на промяната на данъчната оценка на имотите и отчетната стойност на активите (основата за събиране на ТБО), като изпреварва значително общото нарастване на цените на услугите, на основното потребление и на индустриално производство.

Най-съществените увеличения на събраните такси са в общини с големи предприятия (София, Перник, Девня и др.) и в тези с курортни селища с интензивно ваканционно строителство (курортите по Черноморието и планините – Несебър, Приморско, Созопол, Априлци и др.).

2. В част от общините, в противоречие със законовите изисквания, приходите от ТБО превишават значително разходите по чистотата и управлението на БО. Това доказва, че практиката по определяне на таксата няма връзка с количеството на третирани БО и ефективното финансиране на съответните дейности.

3. Общите количества образувани БО намаляват със 17% за периода 2007-2011 г., при средно годишен темп от около - 3%. През 2008 г. е налице увеличение от около 10% общо за страната, което може да се дължи на подобряване на начина на отчитане и обхвата на данните.

4. Сериозните деформации при определянето на ТБО се потвърждават от икономически необоснованите различия в представените данни:

Първо: на ниво област (2012г.), годишната ТБО на едно лице варира от 25,3 до 121,0 лв., а на ниво община (2011г.) от 8 до 417 лв.

Второ: ТБО за един тон събрани и третирани БО (2010г.) на ниво община варира от 25 до 600 лв. (Столична община).

Тези огромни различия по отделни общини и области показват:

- ефекта от лошото законодателство, разкъсващо връзката между събраните и третирани количества БО и нормативната основа за определяне на ТБО;
- пълната липса на връзка между събираните средства от ТБО и необходимите, икономически допустими разходи за третирането на БО;
- непрозрачно, лошо управление и злоупотреби в дейностите по третиране на БО и в практиката на концесиониране;
- прилагани скъпи технологии, увреждащи околната среда, които надхвърлят допустимата финансова поносимост към средните доходи и разполагаемите разходи за комунални услуги на преобладаващата част от обслужваните домакинства вкл., аналогичните разходи в най-развитите страни членки на ЕС.

Представените данни изцяло и категорично потвърждават позициите на БСК за неадекватност на действащото законодателство и основа за определяне на ТБО, изразходваните средства за управление на БО и размера на събираните такси. Огромните, икономически необосновани разлики в стойностите на различните показатели показват ясно, че във всички общини не се прилагат ефективни политики за мотивиране на населението и бизнеса за намаляване на количеството генерирани БО, за широко прилагане на разделното събиране и оползотворяване. В значителна част от общините не се подготвят обосновани и реални разчети за необходимите разходи за събиране, транспортиране и депониране (оползотворяване) на отпадъците, за проектиране на съвременни системи и съоръжения за управление на отпадъците вкл., на тяхното изпълнение със средства от ОП Околна среда.

БСК отново настоява спешно да се иницират промени в законодателството или сезира Конституционният съд за обявяване на противоконституционен на чл. 67, ал. 2 от ЗМДТ спрямо чл. 141, т.4 от Конституцията на Република България.

Приложение:

Данни за образуваните и третирани битови отпадъци, обслужено население и събрани такси битови отпадъци (общо, на един обслужван жител и на един тон третирани БО) за периода 2007-2012 г. на национално ниво, по области и общини", публикувани на <http://www.bia-bg.com/dialog/468/>

С УВАЖЕНИЕ,

БОЖИДАР ДАНЕВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ПРЕДСЕДАТЕЛ